

R e g l e m e n t e
för riksbankens styrelse och förvaltning
(Bankoreglementet)

utfärdat den 15 december 1943.

§ 1.

Utöver vad i lagen för Sveriges riksbank den 30 juni 1934 stadgas, skola för förvaltningen av riksbanken i detta reglemente givna föreskrifter lända till efterrättelse.

AVD. I.

Om sedelutgivningen och bankrörelsen.

§ 2.

Mom. 1. Å de sedlar, som riksbanken utgiver, anbringas genom tryck namnteckningar av fullmäktig, den av fullmäktige utsedde suppleanten för förste deputeraden eller tjänsteman, två i förening.

Mom. 2. Riksbanken är skyldig att, när så påfordras, vid sitt huvudkontor inlösa sina sedlar efter den grund, Konung och riksdag fastställt.

Mom. 3. Inlösen av bristfälliga och förslitna sedlar samt ersättning för helt förstörda sedlar äga fullmäktige att medgiva med hänsyn till föreliggande skäl och omständigheter.

§ 3.

Riksbanken skall hava avdelningskontor å följande platser: Göteborg, Malmö, Falun, Gävle, Halmstad, Härnösand, Jönköping, Kalmar, Karlskrona, Karlstad, Kristianstad, Linköping, Luleå, Mariestad, Norrköping, Nyköping, Sundsvall, Umeå, Uppsala, Visby, Vänersborg, Västerås, Växjö, Örebro, Östersund.

§ 4.

Guld och silver i plants försäljas vid huvudkontoret i mån av tillgång till pris, som av fullmäktige bestämmes.

§ 5.

Svenskt mynt, präglat efter myntordningar, vilka äro äldre än lagen om rikets mynt den 30 maj 1873, inlöses av riksbanken efter sitt värde i gångbart mynt.

Bihang till riksdagens protokoll 1943. 15 saml. 1 avd. Nr 3.

§ 6.

Diskontering, lån eller kredit i checkräkning må ej utan fullmäktiges medgivande beviljas annan än den, som är mantalsskriven eller driver stadigvarande rörelse inom det lånedistrikt, som fullmäktige bestämt för varje kontor.

Utan hinder av distriktsindelningen må dock mot realsäkerhet beviljas lån utan avbetalningsrätt och kredit i checkräkning.

Dessutom må bankinrättningar, även om de icke tillhöra huvudkontorets distrikt, i samtliga lånegrenar anlita detta kontor.

§ 7.

Från de medel å femtio miljoner kronor, som avsatts till riksbankens avbetalningslånefond, äger riksbanken att driva utlåning enligt nedan angivna grunder.

Från denna lånefond kunna mot säkerhet av borgen såsom för egen skuld eller med pant av värdepapper utlämnas avbetalningslån och lån utan amortering. Ränta erlägges var sjätte månad.

Avbetalningslån utlämnas för en tid av högst åtta år och skola återbetalas genom erläggande var sjätte månad av minst en sextonedel av det ursprungliga lånebeloppet.

Å avbetalningslån må, med iakttagande av att den sammanlagda lånetiden icke överskrider åtta år, medgivas frihet från amortering under högst fyra år.

Lån utan amortering utlämnas på sammanlagt högst fyra år.

Lån må ej utlämnas å lägre belopp än 300 kronor, och såsom låntagare må icke någon häfta i skuld för högre belopp än 10 000 kronor.

§ 8.

För utlåningsrörelsen i dess helhet skola gälla följande särskilda bestämmelser.

Mom. 1. Diskontering, lån eller kredit i checkräkning må ej beviljas:

a) fullmäktig i riksbanken, dock att fullmäktig må erhålla lån och kredit i checkräkning mot säkerhet av statens, allmänna hypoteksbankens eller konungariket Sveriges stadshypotekskassas obligationer;

b) tjänsteman i riksbanken, dock att tjänsteman må erhålla dels vid huvudkontoret avbetalningslån, varom i § 7 sägs, dels ock vid huvudkontoret eller det avdelningskontor, där han tjänstgör, lån och kredit i checkräkning mot säkerhet av obligationer, utfärdade av staten, allmänna hypoteksbanken, konungariket Sveriges stadshypotekskassa eller kommun, eller ock obligationer, som i belåningshänseende av fullmäktige likställas med sistnämnda slag av obligationer.

Mom. 2. Styrelseledamot vid avdelningskontor äger att vid huvudkontoret erhålla avbetalningslån, varom i § 7 sägs. Åt sådan styrelseledamot

må i övrigt lån eller kredit i checkräkning beviljas endast mot pant, som prövas i och för sig innebära fullgod säkerhet. Växel, å vilken annan styrelseledamot än direktör är acceptant, trassent eller endossent, må ej diskonteras i riksbanken med mindre sådan växel är grundad å verklig handelsaffär eller siste endossenten är av Kungl. Maj:t oktrojerad bank-inrättning.

Mom. 3. Lån eller kredit i checkräkning må ej beviljas med borgen av fullmäktig, styrelseledamot vid avdelningskontor eller tjänsteman eller mot säkerhet av fordringsbevis, för vilket sådan person svarar. Styrelseledamot vid avdelningskontor och tjänsteman, vilka på sätt här ovan i mom. 1 och 2 sägs må kunna beviljas avbetalningslån, äga dock teckna borgen för dylika vid huvudkontoret utlämnade lån. Växel, å vilken fullmäktig eller tjänsteman är acceptant, trassent eller endossent, må ej diskonteras i riksbanken.

Mom. 4. Vad i denna paragraf stadgas om fullmäktig gäller ock suppleant för fullmäktig ävensom direktionsledamot, som ej är fullmäktig. För suppleant för styrelseledamot gäller vad i denna paragraf stadgas om styrelseledamot.

Angående bolag eller förening, vari person, som omförmäles i denna paragraf, såsom delägare eller medlem äger ett väsentligt ekonomiskt intresse, gäller vad om sådan person stadgas.

§ 9.

Fullmäktig i riksbanken, den av fullmäktige utsedde suppleanten för förste deputeraden, ledamot av styrelse vid avdelningskontor samt tjänsteman i riksbanken må icke såsom kommissionär taga befattning med växel-diskontering eller med anskaffande av lån eller annan kredit i riksbanken.

Därest fullmäktig överträder detta förbud, göres anmälan därom hos riksdagens justitieombudsman. Överträdes förbudet av den av fullmäktige utsedde suppleanten för förste deputeraden, där han icke är fullmäktig, eller av ledamot i avdelningskontors styrelse, anmäles förhållandet hos fullmäktige. Överträder tjänsteman detta förbud, gäller vad i § 40 stadgas.

§ 10.

Vid ansökan om växeldiskontering, lån eller kredit i checkräkning skall den erbjudna säkerheten noga prövas.

Särskilt bör vid diskontering av växlar hänsyn tagas till växlarnas ursprung.

§ 11.

Räntan för lån och kredit i checkräkning samt vid diskontering av växlar äga fullmäktige att bestämma med avseende å såväl penningställningen

som utlåningstiden och de säkerheter, vilka erbjudas. Likaledes äga fullmäktige att bestämma avgiften för kredit i checkräkning ävensom att medgiva befrielse från sådan avgift.

§ 12.

Riksbankens huvud- och avdelningskontor äga med stöd av Kungl. Maj:ts plakat och påbud till domhavande och exekutorer om en prompt handräkning och exekution för rikets ständers bank den 18 april 1681 att av såväl överståthållarämbetet i Stockholm som samtliga Konungens befallningshavande och övriga exekutorer skyndsamligen erhålla laga handräkning i alla de utsökningsmål, som av huvud- och avdelningskontorens utlåningar härröra, med åliggande för bemälda myndigheter att, efter skuldens indrivande, ofördröjligen insända de influtna medlen till riksbanken.

§ 13.

Obligationer, utfärdade av riksbanken å medel, upplånade före år 1830, få icke i riksbanken belånas, men riksbanken infriar vid anfordran sådana av dessa obligationer, vilka ej innefatta förbud mot medlens uttagning.

§ 14.

Beträffande den förvaring av värdepapper eller av gods under försegling, som omförmäles i 24 § lagen för Sveriges riksbank, äga fullmäktige att bestämma förvaringsavgiften ävensom att medgiva befrielse från sådan avgift.

AVD. II.

Om tryckerirörelsen och papperstillverkningen.

§ 15.

Angående driften av sedeltryckeriet och pappersbruket äga fullmäktige meddela erforderliga bestämmelser.

AVD. III.

Om styrelsen och förvaltningen m. m.

A. Fullmäktige.

§ 16.

Mom. 1. Fullmäktige utse inom sig riksbankschef samt inom eller utom sig en suppleant för honom att med fullmäktigs rätt och ansvar vid inträffande förfall träda i hans ställe (vice riksbankschef).

Därjämte utse fullmäktige inom sig en deputerad för tid till dess nästa fullmäktigeval försiggått. Är deputeraden under längre tid förhindrad att tjänstgöra, äga fullmäktige utse annan fullmäktig att under tiden vara deputerad.

Instruktion för deputeraden utfärdas av fullmäktige.

Mom. 2. Vid förfall för fullmäktiges ordförande inkallas den av Konungen förordnade suppleanten.

Vid förfall för annan fullmäktig än ordföranden eller riksbankschefen inkallas av riksdagen utsedd suppleant, om styrelsen eljest ej är beslutför eller förekommande ärendes vikt det föranleder.

Mom. 3. Därest vid förfall för riksbankschefen vice riksbankschefen är förhindrad att träda i hans ställe, äga fullmäktige förordna annan av riksdagen vald fullmäktig eller sektionschef att uppehålla befattningen såsom riksbankschef.

Mom. 4. När fullmäktig på grund av bestämmelserna i 30 och 31 §§ av lagen för Sveriges riksbank icke får utöva befattning såsom sådan, skall han genast frånträda densamma, samt suppleant då inkallas att i stället inträda såsom fullmäktig.

Mom. 5. Envar av fullmäktige äger uppbära ett årligt arvode av 7 000 kronor.

Därjämte utgå särskilda arvoden till fullmäktiges ordförande med 1 500 kronor för år och till deputeraden, efter fullmäktiges bestämmande, med högst 6 000 kronor för år. Envar av dem äger åtnjuta ledighet med bibehållet arvode 45 dagar årligen men har att för tid därutöver avstå, ordföranden arvodet såsom fullmäktig och deputeraden honom enligt detta moment tillkommande arvoden. I sådan ledighet inräknas ej tid, varunder ordföranden eller deputeraden är frånvarande med anledning av tillfälligt uppdrag i riksbankens tjänst.

Beträffande den avlöning, som — utöver i förekommande fall utgående arvode såsom fullmäktig — tillkommer riksbankschefen och vice riksbankschefen, stadgas i avlöningsreglementet för riksdagens verk.

Fullmäktig, som ej är bosatt i Stockholm, äger uppbära resekostnadsersättning efter samma grunder som ledamot av riksdagen för varje resa, som han i och för fullgörande av uppdraget såsom fullmäktig företager från hemorten och åter.

Till annan vikarie för riksbankschefen än vice riksbankschefen utgår ersättning med belopp, som fullmäktige bestämma.

Mom. 6. Av Konungen förordnad eller av riksdagen vald suppleant äger att under tid, då han tjänstgör såsom fullmäktig, åtnjuta ersättning med 7 000 kronor för år räknat.

Suppleant, som här avses, äger att vid resa för inträde i tjänstgöring såsom fullmäktig samt vid återresa efter slutad tjänstgöring åtnjuta, förutom

reskostnadsersättning efter samma grunder som ledamot av riksdagen, traktamente enligt traktamentsklass A i allmänna resereglementet.

Mom. 7. Vid resa för förrättning i riksbankens ärenden äger fullmäktig eller suppleant för fullmäktig åtnjuta resekostnads- och traktamentsersättning:

a) vid resa inom riket med belopp, som enligt grunderna i allmänna resereglementet tillkommer förrättningsman, vilken är hänförd till rese- och traktamentsklass I A; samt

b) vid resa utom riket enligt grunder, som av fullmäktige bestämmas.

§ 17.

Mom. 1. Fullmäktige äga uppdraga åt en direktion att enligt fullmäktiges bestämmande förbereda ärenden, som skola handläggas av fullmäktige, tillse utförandet av fullmäktiges beslut, utöva tillsyn över göromålen inom banken, verkställa köp och försäljning av utländska valutor, pröva utlåningsärenden samt handhava den löpande förvaltningen i övrigt.

Direktionen skall bestå av riksbankschefen, vice riksbankschefen, deputeraden, en annan av de av riksdagen valda fullmäktige (jourhavande fullmäktig) samt den sektionschef, till vars verksamhetsområde det ärende hör, som föreligger till bedömande, fullmäktige obetaget föreskriva, att vid behandlingen av visst ärende eller viss grupp av ärenden samtliga sektionschefer skola delta.

Fullmäktiges andra riksdagsvalda ledamöter än riksbankschefen och deputeraden skola alternera såsom jourhavande fullmäktig enligt turordning, som bestämmes av fullmäktige.

Riksbankschefen, eller vid förfall för honom vice riksbankschefen, skall vara ordförande i direktionen. Direktionen är beslutför, när minst tre ledamöter, bland dem deputeraden eller jourhavande fullmäktigen, äro närvarande. Vid lika röstetal gäller den mening, som biträdes av ordföranden.

Vid direktionssammanträde förekommande ärende skall hänskjutas till fullmäktige, om någon av de närvarande ledamöterna det yrkar.

Lån från avbetalningslånefonden till eller med borgen av tjänsteman i riksbanken eller styrelseledamot vid avdelningskontor må beviljas endast av fullmäktige.

Mom. 2. Fullmäktige äga uppdraga åt en styrelse (industristyrelsen), bestående av en fullmäktig, ordförande, en sektionschef samt en utom riksbanken utsedd industrisakkunnig ledamot, att i enlighet med instruktion, som av fullmäktige fastställles, i stället för direktionen handlägga ärenden, som angå sedeltryckeriet och pappersbruket, samt utöva tillsyn över verksamheten därstädes. För envar ledamot av industristyrelsen utse fullmäktige en suppleant. Därvid skall iakttagas, att suppleanten för ordföranden skall vara fullmäktig.

Ledamot av industristyrelsen äger påfordra, att ärende, som eljest må avgöras av styrelsen, skall hänskjutas till fullmäktige.

Ärenden, som angå sedeltryckeriet och pappersbruket, skola inför fullmäktige föredragas av industristyrelsens ordförande eller den han därtill utser.

Till industristyrelsens ordförande utgår särskilt arvode av 1 500 kronor för år, dock att, om deputerad utses till ordförande, särskilt arvode härför icke skall tillkomma honom. Annan ledamot, vilken icke är tjänsteman i riksbanken, må av fullmäktige tillerkännas arvode av högst 1 500 kronor för år jämte resekostnadsersättning enligt reseklass I i allmänna resereglementet.

Fullmäktige äga besluta angående ersättning till styrelsesuppleant, som ej är tjänsteman i riksbanken.

§ 18.

Mom. 1. För behandling av allmänna ärenden sammanträda fullmäktige en gång i varje vecka eller oftare, om ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra, och skola därvid minst fem fullmäktige vara tillstädes; dock må ärenden, som böra skyndsamt handläggas, kunna avgöras av allenast fyra fullmäktige, därest tre av dem äro om beslutet ense.

Framställas under fullmäktiges överläggningar olika yrkanden, skola samtliga närvarande fullmäktige till protokollet avgiva sina röster. Vid lika röstetal är ordförandens röst avgörande. Den, som icke yttrat sig till protokollet, anses hava bejakat pluralitetens beslut, och fullmäktig, som av en eller annan anledning varit hindrad att övervara något fullmäktiges beslut, får ej på sådan grund undandraga sig att deltaga i de överläggningar, som vidare kunna uppstå i följd av samma beslut. Endast vid val till sådan befattnings, vartill någon bland fullmäktige kan utses, får slutna omröstning ske och skall i sådant fall äga rum, när yrkande härom framställes.

Vid fullmäktiges sammanträden böra vice riksbankschefen och övriga sektionsschefer närvara. I ärende, vari sektionsschef är föredragande, är han skyldig att låta till protokollet anteckna sin mening, när denna icke överensstämmer med fullmäktiges beslut.

Expeditioner i fullmäktiges namn må ej utgå utan till följd av beslut, fattat vid fullmäktiges sammankomst.

Mom. 2. Fullmäktig, direktionsledamot eller ledamot av industristyrelsen, så ock tjänsteman, som har att meddela beslut å riksbankens vägnar, äger ej deltaga i behandling av fråga rörande avtal mellan honom och riksbanken. Ej heller må han deltaga i behandling av fråga om avtal mellan riksbanken och tredje man, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot riksbankens. Vad sålunda är stadgat angående avtal skall äga motsvarande tillämpning beträffande rättegång eller annan talan mot honom eller tredje man.

Mom. 3. Vid fullmäktiges i riksbanken och i riksgäldskontoret gemensamma sammanträden skola, för att beslut skall kunna fattas, minst fem av fullmäktige i vardera verket vara tillstädes och skall omröstning därvid verkställas per capita.

§ 19.

Fullmäktige åligger att låta verkställa erforderliga undersökningar av riksbankens kontor och avdelningar, kassor och förvaringsrum samt sedeltryckeri och pappersbruk ävensom att låta utföra erforderliga besiktningar av riksbankens fastigheter och inventarier.

Härvid skall iakttagas, att varje avdelningskontor minst en gång årligen skall inspekteras av fullmäktig, direktionsledamot eller annan, som fullmäktige därtill utse.

§ 20.

Styrelse för avdelningskontor skall till riksdagens bankoutskott och riksdagens revisorer över stats-, banko- och riksgäldsverken avgiva berättelser angående avdelningskontorets rörelse i sin helhet. Berättelserna böra till fullmäktige inlämnas, den till bankoutskottet senast å dagen före riksdagens början och den till revisorerna senast fjorton dagar före deras sammanträde. Berättelserna skola av fullmäktige överlämnas till bankoutskottet respektive revisorerna.

§ 21.

Riksbanken tillhörig fastighet, med undantag av sådan, som till täckande av riksbankens däruti in-tecknade fordran blivit för dess räkning inropad, må icke av fullmäktige utan riksdagens medgivande avyttras.

Nybyggnad eller större reparation å bankens för rörelsen avsedda byggnader må ej, utan oundgängligt behov, av fullmäktige företagas, innan de därtill erhållit medgivande av riksdagen.

§ 22.

Mom. 1. Fullmäktige äga att av riksbankens medel utbetala

- 1:o) av riksdagen till enskilda personer fastställda årliga anslag;
- 2:o) vad som erfordras för överinseendet över brandväsendet inom riksbankens byggnad i Stockholm samt för polis- och annan bevakning;
- 3:o) bidrag till frukostservering under arbetstiden åt riksbankens tjänstemän.

Mom. 2. Vid efterrapning eller förfalskning av riksbankssedel ävensom vid utprångling av sådan efterrapad eller förfalskad sedel äga fullmäktige att efter sig företeende omständigheter i varje särskilt fall för upptäckt av brottets förövare eller däri delaktig utfästa eller tilldela de belöningar av riksbankens medel, vilka fullmäktige finna lämpliga.

§ 23.

Mom. 1. Fullmäktige berättigas att efter noggrann prövning av omständigheterna i varje särskilt fall bevilja de riksbankens gäldenärer, vilka försetts i konkurs eller vid försök till utmätning befunnits sakna utmätningssbar tillgång och därefter avlagt utmätningssed, ackord eller eftergift å deras skuld så ock eljest biträda överenskommelse mellan gäldenär och hans fordringsägare om betalning av gäld. I övrigt äga fullmäktige icke efterskänka något av vad enligt givna föreskrifter och gällande författningar bör erläggas, utan skola alla frågor därom underställas bankoutskottet.

Fullmäktige äga att bevilja riksbankens gäldenärer anstånd med betalning av skuld till riksbanken och äga jämväl att uppdraga åt direktionen och styrelserna vid avdelningskontoren att bevilja sådant anstånd.

Mom. 2. Fullmäktige äga att bestämma, vilka såsom osäkra ansedda fordringar skola föras inom linjen i räkenskaperna.

§ 24.

Fullmäktige skola alltid vara beredda på sådana åtgärder, varigenom bankens tillgångar i ädla metaller och värdepapper samt bankens räkenskaper må kunna, om så fordras, utan tidsutdräkt flyttas till annan såsom säker ansedd ort.

§ 25.

Mom 1. Fullmäktige skola utse en ledamot i den kommission, som jämlikt instruktionen för mynt- och justeringsverket har att pröva myntat gulds halt och vikt.

Mom. 2. Vid de tillfällen då riksdagsmäns fullmakter enligt § 32 riksdagsordningen granskas av chefen för justitiedepartementet eller den person, Konungen i hans ställe förordnat, skola tre bland de av riksdagen valda fullmäktige vara tillstädes.

Mom. 3. Åt de av riksdagen valda fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret gemensamt är uppdraget:

a) enligt § 50 regeringsformen att med Konungen samråda om utsättande av riksdagsort, då, i anseende till de i nämnda paragraf omförmälda hinder, riksdag ej kan hållas i huvudstaden;

b) enligt § 98 regeringsformen att, om justitieombudsmannen eller militieombudsmannen mellan riksdagarna avsäger sig det erhållna förtroendet eller med döden avgår, i ämbetet genast insätta den man, som blivit till efterträdare utsedd, samt att, därest ombudsmans utsedde efterträdare mellan riksdagarna avsäger sig det erhållna förtroendet eller i ombudsmansämbetet insättes eller med döden avgår, välja en annan behörig man i hans ställe.

Mom. 4. Gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret äga fullmäktige i riksbanken dessutom:

a) att för framtida uppsikten och kontrollen över Göta kanals vidmakt-hållande utse och välja ej mindre en person för att såsom ledamot å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar inträda i direktionen över nämnda kanal än ock ett ombud att å samma verks vägnar deltaga i revisionen av kanalens räkenskaper; skolande valet till ledamot i direktionen förnyas varje år och till ombud i revisionerna före desammas början; dock må förut härtill utsedda personer kunna återväljas;

b) att vidtaga åtgärder i frågor rörande riksbyggnaderna å Helgeands-holmen, i den mån dessa frågor icke skola behandlas av respektive fullmäktige.

B. Avdelningskontorens styrelser.

§ 26.

Mom. 1. Styrelse vid avdelningskontor skall bestå, förutom av direktören vid kontoret, av minst tre och högst fyra ledamöter.

Ordförande ävensom övriga styrelseledamöter jämte suppleanter för dem, i den mån sådana anses erforderliga, utses av fullmäktige för högst tre år i sänder, fullmäktige obetaget att, när de därtill finna anledning, entlediga styrelseledamot eller suppleant.

Styrelse väljer inom sig vice ordförande.

Till ordförande eller vice ordförande må direktören vid kontoret icke utses.

Mom. 2. Är direktören förhindrad tjänstgöra, anmäles förhållandet skyndsamt hos direktionen; och äger styrelsen, intill dess beslut i anledning därav meddelats, förordna om göromålens uppehållande.

Mom. 3. Styrelseledamot, som ej är direktör vid kontoret, äger uppbära arvode för år med följande belopp, nämligen

vid kontoren i Göteborg och Malmö: styrelsens ordförande 2 500 kronor och envar av övriga styrelseledamöter 2 000 kronor; samt

vid övriga kontor: styrelsens ordförande 2 000 kronor och envar av övriga styrelseledamöter 1 500 kronor.

Mom. 4. Suppleant äger att för tid, under vilken han uppehåller befattning såsom styrelseledamot, uppbära ersättning med belopp, motsvarande det för annan ledamot än ordföranden bestämda arvodet.

§ 27.

Mom. 1. För behandling av allmänna ärenden sammanträder styrelsen så ofta ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång det fordrar, dock minst två gånger i veckan. Styrelsen är beslutför, när minst tre ledamöter äro tillstädes.

Uppstå vid dessa sammanträden, därvid protokoll skall föras, skiljaktiga meningar, gäller den mening, för vilken de flesta rösterna avgivas. Vid lika röstetal är ordförandens röst avgörande. Låneansökan må ej anses bifallen, såvida ej minst tre ledamöter äro om beslutet ense.

Mom. 2. Styrelseledamot äger ej deltaga i behandling av fråga rörande avtal mellan honom och riksbanken, ej heller må han deltaga i fråga om avtal mellan riksbanken och tredje man, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot riksbankens. Vad sålunda är stadgat äge motsvarande tillämpning beträffande rättegång eller annan talan mot styrelseledamot eller tredje man.

§ 28.

Vid förvaltningen av avdelningskontoret har styrelsen att ställa sig till efterrättelse icke endast bestämmelserna i lagen för Sveriges riksbank och i detta reglemente utan även av fullmäktige och direktionen meddelade föreskrifter.

Den löpande förvaltningen handhaves av direktören. Det åligger denne att hava inseende över den vid kontoret anställda personalen, att ordna göromålens handläggning inom kontoret, att utöva erforderlig kontroll samt att föredraga låne- och andra ärenden, allt i överensstämmelse med av fullmäktige eller direktionen meddelade föreskrifter.

C. Tjänstemännen.

§ 29.

Mom. 1. Antalet ordinarie tjänster i varje lönegrad bestämmes av riksdagen. Fullmäktige äga att fördela dessa tjänster mellan kontoren på sätt fullmäktige med hänsyn till göromålens omfattning finna lämpligt.

Mom. 2. Har förordnande, vilket meddelats på viss tid å tjänst med lön enligt löneplan RC, upphört, äga fullmäktige på framställning av tjänstemannen medgiva denne att återgå till befattning i den lönegrad å löneplanen RA, som han omedelbart före förordnandet tillhörde. Den tillfälliga ökning av antalet ordinarie tjänster, som kan föranledas härav, äga fullmäktige besluta utan hinder av vad i mom. 1 stadgas.

Mom. 3. Pröva fullmäktige ledigbliven tjänst kunna umbäras, äga fullmäktige låta med tillsättning därav anstå ävensom, därest fullmäktige anse tjänst lämpligen kunna ersättas med tjänst i lägre lönegrad, förordna om tillsättande av sådan tjänst.

§ 30.

Mom. 1. För erhållande av ordinarie tjänst med lön enligt den i avlöningsreglementet för riksdagens verk intagna löneplanen RA gälla följande kompetensvillkor, nämligen

1:o) beträffande tjänst, tillhörande någon av 16:e—34:e lönegraderna:

a) studentexamen eller

b) avgångsexamen från statsunderstött eller under skolöverstyrelsens in-seende ställt handelsgymnasium eller motsvarande bildningsanstalt; dock att till bankombudsman endast den kan antagas, som fullgjort vad författningarna föreskriva i avseende å dem, som i domarevärv må begagnas;

2:o) beträffande tjänst i lägre lönegrad än den 16:e, vilken icke avses under 3:o):

a) realexamen eller

b) avgångsbetyg från kommunal flickskola eller högre läroanstalt för flickor medförande s. k. normalskolekompetens;

3:o) beträffande vaktmästartjänst samt tjänst såsom maskinist, eldare eller chaufför:

avgångsbetyg från folkskola enligt § 47 folkskolestadgan samt intyg om för tjänsten i övrigt erforderliga kunskaper.

Mom. 2. I undantagsfall och då särskilda omständigheter därtill för-anleda må fullmäktige medgiva dispens från ovan i 1:o) eller 2:o) med-delade bestämmelser, dock ej beträffande tjänst, för vilken föreskrivits juri-disk kompetens.

§ 31.

Mom. 1. Innan ordinarie tjänst, varmed är förenad lön enligt löneplanen RA, tillsättes, skall tjänsten till ansökan kungöras ledig genom anslag inom bankens samtliga kontor samt dessutom, beträffande tjänst inom 16:e—34:e lönegraderna, genom tillkännagivande i Post- och inrikes tidningar. An-sökningstiden må ej understiga fjorton dagar. Kungörelse skall avse tjänst i allmänhet i viss lönegrad.

Mom. 2. Anmäler sig icke någon lämplig och skicklig sökande, skall ny ansökningstid utsättas.

§ 32.

Till ledig tjänst skall den sökande utses, som är för tjänsten mest lämplig och skicklig.

§ 33.

Ordinarie tjänster tillsätts av fullmäktige.

För ordinarie tjänstemän med lön enligt löneplan RA utfärdas konstituto-rial.

Ordinarie tjänstemän med lön i någon av lönegraderna RC 1—13 förord-nas på viss tid, högst tre år i sänder. Tjänstemän med lön i lägre lönegrad å löneplanen RC förordnas tillsvidare.

§ 34.

Extra ordinarie tjänstemän antagas av fullmäktige. Andra icke-ordinarie tjänstemän anställas av direktionen.

§ 35.

Göromålen vid riksbankens kontor samt vid sedeltryckeriet och pappersbruket skola handläggas i överensstämmelse med av fullmäktige fastställda tjänstgöringsstadgar, instruktioner och arbetsordningar samt med iakttagande av de föreskrifter i övrigt, som meddelats av fullmäktige, direktionen eller beträffande sedeltryckeriet och pappersbruket av industristyrelsen.

§ 36.

Beträffande tjänstemännens avlönings- och pensionsförhållanden är särskilt stadgat.

§ 37.

Fullmäktige äga uppdraga åt direktionen, industristyrelsen, styrelse vid avdelningskontor samt direktören vid sedeltryckeriet eller pappersbruket att besluta om tjänstledighet för dem underordnad personal ävensom att förordna om uppehållande av ledigbliven tjänst.

§ 38.

Tjänsteman, som förklaras omyndig, skall avhållas från tjänstgöring så länge omyndighetstillståndet fortfar.

Bliver omyndighetsförklaringen icke hävd inom två år, skall han från tjänsten skiljas; dock äga fullmäktige, om omyndighetstillståndet föranletts av sjukdom, att efter omständigheterna förfara.

§ 39.

Mom. 1. Tjänsteman, som försatts i konkurs, skall genast avhållas från tjänstgöring och skall från tjänsten skiljas, om han icke senast ett år efter det tiden för bevakning av fordran i konkursen gått till ända, eller, där konkursen blivit avskriven jämligt 185 § konkurslagen, från det beslut om avskrivning meddelades, styrker sig vara befriad från borgenärernas krav.

Mom. 2. Om tjänstemans ekonomiska ställning blivit sådan, att fullmäktige finna hans fortsatta bestridande av tjänsten icke böra äga rum, äga fullmäktige avhålla honom från tjänstgöring, till dess hans ställning blivit ordnad.

§ 40.

Mom. 1. Om ordinarie tjänsteman begått mindre förseelse i tjänsten eller visat vanvördnad eller ohörsamhet mot förman och ej låter sig rätta

av ledamots av direktionen eller vederbörande kontorsstyrelsens tillsägelser och föreställningar, eller om sådan tjänsteman gör sig skyldig till större fel eller försummelse i sin befattning eller beträdes med ovärdigt uppförande i allmänna levernet, skall detta anmälas för fullmäktige. Sedan för sakens bedömande erforderliga upplysningar infordrats samt tjänstemannen beretts tillfälle att sig förklara, skall han inför fullmäktige tillrättavisas och varnas.

Mom. 2. Därest tjänsteman, som sålunda erhållit varning, ej därav låter sig rätta utan gör sig skyldig till ny förseelse, skall, efter anmälan härom hos fullmäktige, hans skriftliga förklaring infordras, och äga därefter fullmäktige att med hänsyn till förekommande omständigheter avhålla honom från tjänstgöring under viss tid med förlust av lönen, så framt ej jämlikt 18 § 1 mom. avlöningsreglementet för ordinarie tjänstemän vid riksdagens verk finnes skäligt låta honom uppbära någon del därav.

Mom. 3. Skulle tjänsteman, vilken förut för tjänsteförsummelse eller annat i mom. 1 här ovan omförmått förhållande avhållits från tjänstgöring, ånyo göra sig skyldig till dylik förseelse, ankommer det på fullmäktige att efter anmälan härom och infordrande av tjänstemannens skriftliga förklaring, med hänsyn till förseelsens beskaffenhet antingen ytterligare avhålla honom från tjänstgöring, dock under minst sex månader med förlust av lönen eller, i fråga om tjänsteman tillsatt medelst konstitutorial, förflytta honom till tjänst i lägre lönegrad, därvid bestämmelserna i 10 § 1 mom. tredje stycket avlöningsreglementet skola äga tillämpning, eller ock skilja tjänstemannen från tjänsten.

Mom. 4. Extra ordinarie tjänsteman, som gjort sig skyldig till fel eller försummelse i tjänsten eller låtit klandervärt uppförande komma sig till last och ej låter sig av ledamots av direktionen, vederbörande kontorsstyrelsens eller direktörs vid sedeltryckeriet eller pappers bruket tillsägelser och föreställningar rätta, må, där förseelsens art så anses påkalla, omedelbart skiljas från riksbankens tjänst, ändock att viss uppsägningstid kan hava blivit bestämd.

Mom. 5. Om tjänstefel är av sådan beskaffenhet, att i anledning därav anmälan sker för anställande av åtal, må fullmäktige i sammanhang härmed avhålla vederbörande tjänsteman från tjänstgöring.

Mom. 6. Beslut, varigenom tjänsteman enligt denna paragraf avhålls från tjänstgöring, förflyttas till tjänst i lägre lönegrad eller skiljes från tjänsten, skall jämte besvärshänvisning honom skriftligen meddelas.

§ 41.

Över beslut av fullmäktige, vilka grunda sig på stadgandena i §§ 29—32 eller 37—40 i detta reglemente eller avse tillämpning av gällande avlöningsbestämmelser för tjänstemän vid riksbanken eller pensionsbestämmelser för

sådana tjänstemän eller deras efterlevande eller vilka innefatta vägran att utlämna allmän handling, må besvär anföras hos bankoutskottet.

Missnöje med beslutet skall, vid äventyr av talans förlust, skriftligen anmälas hos fullmäktige inom fjorton dagar efter den dag, då klaganden därav bevisligen erhållit del; skolande beslut i fråga om tillsättande eller uppehållande av tjänst anses hava kommit klaganden till del den dag, beslutet blivit justerat eller offentligen tillkännagivet.

Besvären skola därefter, vid enahanda äventyr, inom ytterligare fjorton dagar ingivas till fullmäktige.

Besvär, som inom behörig tid inkommit, skola så snart ske kan av fullmäktige med utlåtande överlämnas till bankoutskottet.

D. Arbetarna vid sedeltryckeriet och pappersbruket.

§ 42.

Mom. 1. För arbetarna vid sedeltryckeriet och pappersbruket äga fullmäktige att fastställa lön och övriga förmåner.

Mom. 2. Arbetarnas pensionsförhållanden äro angivna i reglementet angående tjänstepension för arbetare vid riksbankens sedeltryckeri och pappersbruk ävensom i reglementet angående familjepension för efterlevande till sådana arbetare.

Över beslut av fullmäktige i ärenden, som avse tillämpning av förenämnda pensionsreglementen, må besvär anföras hos bankoutskottet.

Beträffande anmälan om missnöje med sådant beslut samt tiden för besvär ingivande till fullmäktige ävensom rörande yttrande över besvären skola bestämmelserna i § 41 äga motsvarande tillämpning.

Jämlikt § 7 i instruktionen för bankoutskottet har utskottet på grund av riksdagens beslut upprättat förestående reglemente att tjäna till efterrättelse från och med den 1 januari 1944, intill dess annorlunda förordnas. Äldre oförändrade stadganden, instruktioner och förordnanden skola därjämte iakttagas, såvitt de icke strida mot här lämnade föreskrifter.

Fullmäktige böra föranstalta, att lagen angående myntbestämningen den 1 mars 1830, lagen för Sveriges riksbank den 30 juni 1934, lagen med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken den 12 maj 1897, kungl. kungörelserna den 30 maj 1873, innefattande lagar om rikets mynt och om övergången till det nya myntsystemet, myntkonventionen mellan de tre skandinaviska länderna av

åren 1873 och 1875 med därtill hörande tilläggsartiklar samt detta reglemente ävensom de lagar och författningar i övrigt, som anses böra genom fullmäktiges försorg offentliggöras, efter riksdagens slut i lika format av trycket utgivas och tillhandahållas allmänheten.

Stockholm den 15 december 1943.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

| *Sten Widlund.*